

Ansøgning til anden runde af Rethink Business programmet

ReUse Waste Ressources Aarhus (REWARA)

- Et erhvervsudviklingsprojekt til realisering af samarbejdspotentialer omkring affaldsstrømme som supplement til forsøgsprojektet ReUseCenter i Aarhus midtby

Resume

Aarhus Kommune søger kommunepuljen i Rethink Business om støtte til projektet ReUse Waste Ressources Aarhus (REWARA). REWARA-projektet vil muliggøre en markant erhvervsudviklingsbaseret overbygning til forsøgsprojektet ReUseCenter, som er planlagt til perioden 2014-2015. REWARA-projektet består af to gensidigt supplerende indsatser.

For det første vil REWARA-projektet skabe grundlag for et stærkt erhvervsrettet innovationsspor i ReUseCenter på Godsbanen i Aarhus Midtby, der hidtil er planlagt som et borgerrettet forsøgsprojekt omkring nye måder at arbejde med genanvendelse af affaldsprodukter og direkte genbrug mellem borgere. Innovationssporet vil skabe en åben innovationsplatform hvor iværksættere og virksomheder i løbet af forsøgsperioden vil få adgang til at afprøve nye former for indsamling af affaldsressourcer med henblik på genanvendelse fx i nye produkter bestående af genbrugsmaterialer.

For det andet vil REWARA-projektet igangsætte samarbejder omkring konkrete væsentlige affaldsstrømme blandt relevante private og offentlige virksomheder i Aarhus-området. Dette med afsæt i en kortlægning og tilhørende anbefalinger udført af en ekstern aktør. Aarhus Kommune kan gennem sin betydelige efterspørgselskraft bidrage til udvikling af markedet for produkter baseret på genanvendelige materialer. REWARA-projektet vil derfor tillige styrke kompetencerne i Aarhus Kommunes indkøbsafdeling omkring det samfundsøkonomiske rationale ved at indtænke genbrug i indkøb og udbud. Der vil blive uddannet en ressourceperson omkring cirkulær økonomi som skal afklare hvorvidt det er hensigtsmæssigt at supplere indkøbs- og udbudspolitikken med retningslinjer der fastlægger rammer for hvornår genanvendelige materialer skal prioriteres i indkøb og udbud.

Projektet er et led i bestræbelsen på at udvikle og præsentere Aarhus som en bæredygtig by der kan inspirere omverdenen med nye innovative grøn vækst løsninger ifm. kulturhovedstadsprojektet Aarhus 2017. På den korte bane er projektet blevet præsenteret i 5-by samarbejdet på affaldsområdet mellem Aalborg, Randers, Esbjerg, Odense og Aarhus Kommune, og det vil i givet fald løbende blive fulgt i dette regi.

Projektet er bredt forankret i Aarhus Kommune med Borgmesterens Afdeling (afdelingerne Indkøb og Erhvervs- og Byudvikling) og Magistraten for Teknik og Miljø (afdelingerne Klimasekretariatet og AffaldVarme Aarhus (AVA)) som afsendere på ansøgningen.

Projektbeskrivelse – idé og aktiviteter

Der er i stadig stigende grad dokumentation for, at genanvendelse af ressourcer ikke kun er vigtigt for at bevare et godt miljø og knappe råvarer - som en forudsætning for at også de næste generationer kan skabe vækst - men også at genanvendelse af ressourcer faktisk i mange tilfælde kan være en god forretning og dermed bidrage til vedvarende forøget vækstskabelse på den kortere bane.

Et eksempel herpå er den industrielle symbiose i Kalundborg, hvor en række offentlige og private virksomheder køber og sælger affald fra industriproduktion. Det bevirker fx at 3 mio. m³ vand spares årligt ved genanvendelse, at CO₂ udledning reduceres med 240.000 ton årligt, samt at en gipsvirksomhed undgår import af 150.000 tons gips årligt som i stedet skabes ved afsvovling af røggas fra Dong.

Det er ofte ved forretningsbaseret samarbejde blandt offentlige og private virksomheder med affaldsstrømme af et betydeligt omfang at der er en god business case i at realisere synergimulighederne.

Projektet REWARA er en erhvervsudviklingsmæssig over- og udbygning til Aarhus Kommunes plan om primo 2014 at etablere et ReUseCenter centralt i Aarhus ved Godsbanen foreløbigt som et to-årigt forsøgsprojekt, der vil afprøve nye former for direkte genbrug mellem borgere. Det skal medvirke til at øge genanvendelse og genbrug i borgerrelaterede affaldsstrømme med fokus på Aarhus midtby.

Kortlægning og anbefalinger om affaldsstrømme i Aarhus-området

Som en styrkelse og et supplement til ReUseCenter så vil REWARA-projektet sikre en erhvervs-mæssig udviklingsindsats i ReUseCenter og ikke mindst – i en større skala - foranstalte en kortlægning af væsentlige affaldsstrømme blandt relevante private og offentlige virksomheder i Aarhus-området. Kortlægningen skal udføres af en ekstern aktør med en særlig ekspertise i industriel symbiose, som Aarhus Kommune ikke selv ligger inde med. I udvælgelsen af private og offentlige virksomheder, som kortlægningen fokuserer på, skal der afgrænses efter hvilke typer private og offentlige virksomheder der antages at have det hurtigst realiserbare og væsentligste potentiale for at indgå i samarbejde om affaldsstrømme med andre virksomheder. Kortlægningen skal tage afsæt i den nationale portal for affaldsstrømme mellem virksomheder og have særligt fokus på at identificere private og offentlige virksomheder der har forretningsmæssige fordele i at *efterspørge* konkrete råvarer og materialer fra affaldsstrømme. På baggrund af kortlægningen skal den eksterne aktør fastlagte nogle anbefalinger for samarbejder omkring væsentlige affaldsstrømme blandt konkrete private og offentlige virksomheder, som forekommer at have et godt forretningsgrundlag at forfølge videre. I forlængelse af kortlægningen og anbefalingerne skal den eksterne aktør i samarbejde med Aarhus Kommune medvirke til at facilitere igangsættelse af samarbejder omkring affaldsstrømme med afsæt i de identificerede muligheder blandt private og offentlige virksomheder.

Udviklingstiltag i Aarhus Kommune med særligt fokus på indkøb og udbud

Projektet har en bred forankring i Aarhus Kommune som udover afdelingerne AffaldVarme Aarhus (AVA), Klimasekretariatet og Erhvervs- og Byudvikling også involverer kommunens

indkøbsafdeling. Dette med sigte på bredt at styrke kompetencerne blandt kommunens indkøbsmedarbejdere omkring det samfundsøkonomiske rationale ved at medtænke genbrug i højere grad i indkøb og udbud. Aarhus Kommune har en stor købekraft og ved at styrke indkøbsmedarbejdernes viden om, hvornår køb af genbrugsprodukter ud fra en samfundsøkonomisk betragtning er hensigtsmæssigt, vil det styrke efterspørgslen i markedet for produkter af genanvendelige materialer. I indkøbsafdelingen vil en person blive opkvalificeret til at være ressourceperson omkring cirkulær økonomi. Ud over at være intern vidensperson for resten af kommunes indkøbsmedarbejdere vil vedkommende skulle afklare hvorvidt det er hensigtsmæssigt at supplere indkøbs- og udbudspolitikken med retningslinjer der fastlægger rammer for hvornår genanvendelige materialer skal prioriteres i indkøb og udbud.

Aarhus Kommunes fokus på genanvendelse og cirkulær økonomi

I Aarhus Kommunes indkøbspolitik er miljø-, klima og energihensyn tillagt væsentlig betydning. I kommunens indkøb og udbud lægges der bl.a. vægt på:

- Miljøvenlig fremstilling, distribution og bortskaffelse af produktet
- Miljøvenlig brug
- Genanvendelig emballage
- Produktets levetid

Der er i Aarhus allerede flere gode eksempler på anvendelse af genbrugsmaterialer bl.a. i taget til den nye museumsbygning på Moesgaard museum og i taget til en genbrugsstation i Aarhus Syd. De anvendte produkter i disse eksempler er resultatet af et innovativt samarbejde mellem AVA og entreprenører om forædling og sammensætning af kompost og byggematerialer. Derudover er Aarhus Kommune og Albertslund Kommune testkommuner i et projekt der er ledet af Copenhagen Cleantech Cluster og medfinansieret af Realdania omkring genanvendelse af byggeaffald i forbindelse med renoveringsprojekter.

ReUseCenter-projektet på Godsbanen i Aarhus – baggrund og indhold

AVA oplever en stadig stigende interesse fra byens borgere omkring affald og genanvendelse. Et af de emner, som der ofte spørges til, er, hvorfor man ikke må tage ting på genbrugsstationerne. Et andet emne, som ofte bringes på bane, er, hvordan man får fat i storskraldet som er stillet frem til afhentning eller er afhentet. Der er altså et ønske blandt mange omkring direkte genbrug og mulighed for bytte.

En af de opgaver som AVA arbejder med er affaldsforebyggelse. En måde at forebygge at affald opstår på er at bidrage til, at tingene er i brug og i cirkulation længst muligt før det bliver til affald. En af metoderne er, at finde nye ejere til de ting vi ikke længere selv har brug for. Byttemarkeder er en oplagt sted til at forlænge levetiden på ting, der ellers ville være blevet til affald. En anden metode er at finde professionelle aftagere af affald, eller restprodukter. Endelig er en kilde til affaldsforebyggelse at reparere eller omforme ting så de igen er anvendelige.

AVA ønsker at etablere et ReUseCenter på Godsbanen i Aarhus som ramme for alle gode idéer med et fælles mål om affaldsforebyggelse. Idéen til ReUseCenter udspringer af borgerønsker. ReUseCenter vil være et midlertidigt projekt i 2 år. Stedet skal fungere som afleverings- og undersøgelsesplatform for, hvordan man kan arbejde med affaldsforebyggelse i form af bytte og direkte genbrug.

Projektet har forbindelse til flere andre strategier i Aarhus Kommune og indgår bl.a. i kulturhovedstad Aarhus 2017's program og vil være en del af den kommende affaldsplan for Aarhus Kommune.

Projektet omfatter høj grad af inklusion og medborgerskab, som Aarhus Byråd lægger vægt på for innovationsprojekter. Ligesom selve idéen udspringer af borgerønsker, vil innovationsprocessen omkring ReUseCenter også være båret af en høj involvering af brugere, borgere, foreninger, virksomheder og øvrige interessenter.

ReUseCenter ideen tager udgangspunktet i:

- Midtbyens problemstillinger med storskrald på gaden,
- Konkrete dialogforløb i et projekt med en gruppe engagerede unge mennesker (Il Groupo Ressourco)
- Generel efterspørgsel blandt midtbyborgerne om bedre mulighed for at kunne genbruge forskellige brugsgenstande direkte
- National affaldsstrategi og affaldsforebyggelse

Som navnet på regeringens kommende nationale affaldsstrategi "Ressourcestrategien" angiver, vil der i den kommende nationale planperiode blive arbejdet med initiativer for at flytte affald til ressourcer og værdi. Det ligger fint i tråd med den stigende interesse for affald og genanvendelse som AVA møder fra mange borgere i Aarhus Kommune.

AVA har derfor igangsat et innovationsforløb omkring temaet Rethink affald som ressource og værdi. ReUseCenter er et af initiativerne hvor borgerne i midtbyen kan aflevere møbler, byggematerialer (træ, vinduer, døre, fliser mv.) og andet til direkte genbrug. ReUseCenter skal være omdrejningspunkt for indsatsen for at flytte storskrald fra gadebilledet og nedbringe affaldsmængderne. ReUseCentret vil gøre det muligt at afprøve, om affaldskulturen i Aarhus Midtby kan påvirkes med andre midler gennem adgang til et midtbys forsøgscenter med mulighed for direkte genbrug.

Godsbaneområdet og perspektiver for bæredygtigt erhvervssamarbejde

AVA har de kommende to år mulighed for at leje et areal på 4.500 m² ved Godsbanen i Aarhus til etablering af ReUseCenter. Grunden er meget centralt og godt beliggende ud mod Carl Blochs Gade (se det skraverede område nedenfor). Til etableringen på grunden benyttes et mobilt anlæg. Forsøget vil enten blive lukket ned efter forsøgsperioden eller etableret i en evt. fast form på et andet areal, når lejemålet udløber.

Miljøet omkring Godsbanen er attraktiv for projektet dels pga. den centrale beliggenhed i forhold til affald i midtbyen, dels i forhold til allerede eksisterende småerhverv og foreninger med fokus på bæredygtighed ved Godsbanearealet. Der vil således i høj grad være synergi mellem AVA som indsamler/administrator af affald og brugere/foreninger/virksomheder i området.

Godsbanen er allerede i dag ramme om flere bæredygtighedstiltag bl.a. netværksforeningen Sustainable Initiatives Network (SustaIN) der årligt arrangerer Aarhus Sustainability Festival. Fremover hedder festivallen Sustain Festival Aarhus. SustaIN har åbnet en afdeling i København og arrangerer den første SustaIN festival i København i november 2013. SustaIN er en NGO bestående af en lang række virksomheder, organisationer og ildsjæle der har som fælles mål at styrke transformationen til et bæredygtigt samfund gennem projekter, events og kampanjer. SustaIN arbejder for større bevidsthed omkring bæredygtighed og inspirerer til bæredygtig forretningsudvikling. Mere info: www.sustain.nu og www.sustainabilityfestival.dk

Desuden er kultur- og erhvervsplatformen Institut for (X) beliggende på Godsbanen, hvori unge designere, musikere, kunstnere, iværksættere og håndværkere arbejder side om side med egne og fælles projekter. Institut for (X) udvikler et laboratorium for eksperimenter med byrum og borgerinddragelse. Et ReUseCenter på Godsbanen vil være beliggende i umiddelbar nærhed af Institut for (X) og dermed give et optimalt grundlag for udvikling af et kulturelt og erhvervsmæssigt samarbejde. Mere info: www.institutforx.dk

Det skal afklares hvorvidt den erhvervsmæssige udviklingsindsats i ReUseCenteret hensigtsmæssigt kan involvere socialøkonomiske virksomheder. I socialøkonomiske virksomheder ansættes personer med funktionsnedsættelser, og en række funktioner i tilknytning til ReUseCenter er formentligt velegnede som opgaver for socialøkonomiske virksomheder.

Kort- og langsigtede mål for projektet

Hvilke resultater skal nås i projektperioden?

REWARA-projektet har karakter af erhvervsudvikling, forsøg og innovation. Hvor arbejdet med affaldsstrømme mellem private og offentlige virksomheder har præg af erhvervsudvikling, så har aktiviteterne på ReUseCenter form af forsøg og innovation.

De erhvervsmæssige mål ved afslutningen af projektperioden er følgende:

- Der er udarbejdet en gennemarbejdet kortlægning af væsentlige affaldsstrømme med potentiale for - og gerne interesse i - genanvendelse blandt relevante private og offentlige virksomheder i Aarhus
- Kortlægningen er blevet fulgt op med en række anbefalinger til samarbejder omkring affaldsstrømme som forekommer at have et godt forretningsgrundlag at forfølge videre.
- Der igangsættes etableringen af fem (5) samarbejder omkring affaldsstrømme med et godt forretningsgrundlag blandt private og offentlige virksomheder.
- Der er oparbejdet ekspertise i Aarhus Kommunes indkøbsafdelingen i løbende at vurdere hvornår køb af genbrugsprodukter ud fra en samfundsøkonomisk betragtning er hensigtsmæssigt.

ReUseCenteret skal fungere som en legeplads for afprøvning af idéer inden for ressourcer og genanvendelse. Temaet genbrug og ressourcer er præget af mange gode idéer, men også af at det kræver praktiske løsninger på problemstillinger, for at idéerne kan føres ud i livet.

I projektperioden belyses følgende problemstillinger, hvoraf 1-9 primært angår ReUseCenter:

1. Hvad efterspørger borgere og erhverv på et ReUseCenter?
2. Hvordan kan urban mining og tilgængelighed til ressourcer administreres hensigtsmæssigt?
3. Hvilke interessenter vil samarbejde om en station og hvordan organiseres samarbejdet bedst muligt?
4. Hvordan tilføres ressourcer fra storskraldsordning m.v. til et ReUseCenter?
5. Hvordan organiseres logistikken?
6. Er der reel interesse blandt mindre værksteder, designere og kunstnere for at være involveret i en plads med direkte genbrug?
7. Flytter ReUseCenter reelt væsentlige affaldsmængder til cirkulation?
8. Er der mængder og ensartethed i ressourcerne til at understøtte et kommercielt perspektiv?
9. Er der mulighed for at parre interessenter så hvad der er affald for en borger eller virksomhed, har værdi for en anden?
10. Hvorvidt er det hensigtsmæssigt at supplere indkøbs- og udbudspolitikken med retningslinjer der fastlægger rammer for hvornår genanvendelige materialer skal prioriteres i indkøb og udbud?
11. Hvad er potentialet for etablerede private og offentlige virksomheder til at udnytte affaldsstrømme?

Det overordnede mål for innovationsprojektet ved ReUseCenter og erhvervsudviklingsprojektet omkring affaldsstrømme mellem private og offentlige virksomheder er at understøtte Aarhus

Kommunes erhvervsplan og klimaplan gennem etablering af forretningsbaserede samarbejder om affaldsstrømme blandt private og offentlige virksomheder.

Det overordnede mål for forsøgsprojektet ReUseCentret er, at bidrage til Aarhus Kommunes strategi for "Grøn vækst og borgerinddragelse". Projektets langsigtede mål er at understøtte europæiske og nationale mål omkring affaldsminimering, forebyggelse og affald som ressource, der senere udmøntes i den kommende affaldsplan for Aarhus Kommune.

Disse strategiske mål konkretiseres i fysisk form med anlæggelsen af ReUseCentret baseret på bæredygtighed og cirkulær tænkning. Visionen for ReUseCentret er, at blive det naturlige samlingspunkt i Aarhus midtby for værdier i kredsløb, viden om affald og aktører på affaldsområdet. Målet er at skabe nogle fysiske rammer, hvor idéer omkring bytte og genbrug kan afprøves. Målet er også at understøtte vidensopsamling og skabe forum for interessenter, der har en fælles interesse omkring affaldet.

Et delmål er, at ReUseCentret bidrager til brugerdreven innovation og understøtter etablering af små værksteder, så der skabes mulighed for at reparere og levetidsforlænge defekte ting eller finde nye brugere for ting.

Endeligt er et mål for REWARA-projektet, at brugere og interessenter i vid udstrækning får ejerskab til projektet.

Hvad skal der ske efter afslutningen?

Projektet er et led i bestræbelserne på at udvikle og præsentere Aarhus som en bæredygtig by der kan inspirere omverdenen med nye innovative grøn vækst løsninger i forbindelse med kulturhovedstadsprojektet Aarhus 2017.

ReUseCentret er beskrevet og godkendt som en del af Aarhus Kommunes kulturhovedstad 2017 ansøgning. Projektet vil forankres i Aarhus Kommunes kommende affaldsplan. Pga. forsinkelser i regeringens udsendelse af den nationale affaldsstrategi er affaldsplanen ikke som planlagt i dette projektforsløb udformet og politisk behandlet. Den politiske behandling af ReUseCenter vil derfor foregå særskilt og ikke som en del af affaldsplanbehandlingen.

Ved afslutningen af nærværende projekt vil der igangsættes et arbejde med at afklare muligheder for at videreføre projektet i et nationalt eller internationalt samarbejde.

Efter udløb af projektforsløbet vil projektet blive afrapporteret. Rapporten vil beskrive resultaterne fra projektperioden. Fokus vil ligge på at opsamle erfaringerne fra erhvervsudviklings- og innovationsdelene af projektet. Der vil blive fokuseret på effekt, økonomi og at punkterne 1-11 i ovenstående afsnit vil blive besvaret.

Rapporten vil blive afsluttet med vilkår og anbefalinger omkring fortsættelse og forslag til skalering så erfaringerne kan anvendes i andre sammenhænge.

Erfaringerne fra rapporten vil blive brugt strategisk i Aarhus Kommune i forhold til videreudvikling af kommunens indsats omkring indkøb, udbud, affald og erhvervsudvikling, heriblandt også potentialer for erhvervsudvikling i tilknytning til kommunens øvrige seks traditionelle genbrugsstationer.

Endelig vil erfaringerne blive viderebragt i diverse affaldstekniske netværk og forum, heriblandt 5-by samarbejdet, hvor idéudveksling og erfaringsudveksling er en drivkraft.

Projektets bidrag til den cirkulære økonomi

At flytte ressourcer fra affald til værdi er grundlæggende en cirkulær tankegang. Projektet vil bidrage ved at skabe dels et overblik over - og initiere udnyttelse af - relevante affaldsstrømme for private og offentlige virksomheder og dels fysiske rammer for levetidsforlængelse af affald for borgere. Dette dels i form af affald som borgerne selv afleverer og dels ved at have en markedsplads for indsamlet storskrald eller andre materialer i forsøgsprojektet i ReUse-Centret.

Projektet kan strategisk arbejde med levering af affald fra specifikke partnere eksempelvis fra kommunale renoveringsprojekter og med direkte aftagere af disse fraktioner. Dette vil kunne koble erhvervsudviklingsprojektet sammen med innovationsprojektet i tilknytning til ReUse-Centret.

Der er rigtig mange værdier bundet i vores samfund og byer i form af byggeri, anlæg og varer. I projektet vil der blive arbejdet med begrebet som urban mining i forhold til at understøtte, at disse samfundsressourcer bliver i cirkulation så lokalt som muligt og ikke eksporteres som råvarer.

Rigtig megen affaldslovgivning reguleres via direktiver m.v. fra EU, der i stigende grad også har fokus på cirkulær økonomi. Projektet understøtter således også udviklingen af feltet på europæisk plan gennem affaldsforebyggelse og ressourcekredsløb både i Aarhus lokalt men også på mere regionalt plan, som ressource og værdi i europæisk sammenhæng.

Perspektiver for erhvervsudvikling

Bl.a. gennem samarbejdet med kulturhovedstadsprojektet kan dette projekt bidrage til at synliggøre Aarhus og Midtjylland som en førende byregion inden for bæredygtige initiativer. Dette projekt spiller også fint sammen med Aarhus-områdets erhvervsprofilering som førende byregion inden for bæredygtigt energi og i tilknytning til etablering af videns- og innovationsmiljøet Navitas omkring energi på Aarhus Havn. Dette projekt kan således bidrage til at tiltrække flere internationale virksomheder der har fokus på bæredygtighed til Aarhus.

Innovationsprojektet ved ReUseCenter omfatter primært faciliteter for små værksteder, kunstnere og andre der kan se muligheder, reparere og se potentialer i affald. Projektet vil understøtte disse erhverv og systematisk indsamle facts for at skabe en platform for virksomheder, der ønsker at arbejde med ressourcer i Aarhus. Efterhånden som metoder, behov, interesse og nødvendighed afdækkes, kan det blive en innovationskraft der inspirerer indsatsen ift. udvikling af samarbejdet omkring affaldsstrømme blandt private og offentlige virksomheder i Aarhus-området.

Inddragelse af private virksomheder i samarbejdet

Med afsæt i kortlægningen og anbefalingerne derfra, skal en lang række private og offentlige virksomheder i Aarhus med væsentlige affaldsstrømme involveres i samarbejdet ud fra en forretningsmæssig tilgang. De identificerede private og offentlige virksomheder som har grundlag for forretningsmæssigt samarbejde omkring affaldsstrømme kan trække på konsulentviden hos konsulentvirksomheden COWI gennem Rethink Business programmet.

ReUseCenter-projektet er en del af Magistraten for Teknik og Miljø's projekter i regi af kulturhovedstadsprojektet Aarhus 2017. Første projekt i Aarhus 2017 regi er et byttemarked på Godsbanen i november 2013, som AVA afholder med virksomheden WorldPerfect som partner. AVA vil i sammenhæng med ReUseCenter være partner i forhold til afvikling af ReUse festival i 2017, som sætter affald i global sammenhæng med internationale kunstnere, som arbejder med forskellige materialer. Partnere på Aarhus 2017 projektet er virksomhederne Bureau Detours og WorldPerfect. Den røde tråd i projekterne er ReUse/ReThink og at se affald som en ressource man kan gentænke og bruge på en ny måde. På baggrund af idéudviklingsforløbet vil projektet også inddrage interessenter i form af øvrige virksomheder, organisationer, foreninger m.v.

Aarhus Kommunes samarbejder i høj grad med de øvrige kommuner i landet, hvor affaldshåndteringen i nogle tilfælde er organiseret i privat regi. I 5-by regi sker der en stor grad af erfaringsudveksling og disse kommuner vil naturligt indgå i erfaringsudveksling og implementering af idéerne. Repræsentanter fra Aalborg og Odense kommuner har i forlængelse af deres interessetilkendegivelser foreslået, at temaet for det næste møde i 5-by-netværket tager afsæt i det nærværende projekt.

Kommunens rolle og sammenhæng med kommunens øvrige strategier

Projektet er bredt forankret i Aarhus Kommune med sigte på at sammentænke indsatsen med en række af kommunens strategier som projektet bidrager til at realisere.

Klimastrategi

Aarhus Kommune har fastlagt et mål om at Aarhus skal være CO²-neutral i 2030. Som eksempel med den industrielle symbiose i Kalundborg illustrerer, så er der betydelige CO²-besparelser i øget genanvendelse og genbrug som dette projekt bidrager til.

Erhvervsplan

Indsatsen vil understøtte Aarhus Kommunes arbejde med at fremme rammevilkårene for produktionsvirksomheder, idet indgåelse i samarbejde om køb og salg af affaldsstrømme vil kunne styrke forretningsgrundlaget for virksomhederne.

National ressourcestrategi og kommunal affaldsplan

Aarhus Kommune udarbejder i 2014 en ny affaldsplan baseret på de overordnede målsætninger i regeringens ressourcestrategi. Tilblivelsen sker ved bred involvering og borgerinddragelse, bl.a. gennem den proces som knytter sig til ReUseCenter, som har kobling frem til kulturhovedstadsåret 2017.

Dialog med borgere, organisationer, erhvervsliv, uddannelsesverdenen

I forbindelse med kortlægningen af affaldsstrømme i private og offentlige virksomheder vil der naturligt etableres en dialog med en lang række private og offentlige virksomheder i Aarhus omkring mulighederne i øget genanvendelse og genbrug af affald i samarbejde med andre virksomheder.

Aarhus Kommunes klimasekretariat har etableret en lang række samarbejder med virksomheder omkring klimatiltag, som oplagt vil være blandt de første virksomheder at belyse i forbindelse med kortlægningen.

AVA har i 2013 samarbejdet med en fokusgruppe af unge (Groupo Ressourco), som interesserer sig meget for affald - især storskrald. Både i denne gruppe og blandt borgerne som helhed, er der stor interesse om muligheder for at bytte ting, og at vi ikke smider så meget væk. En af de idéer, der kom frem i gruppen, er etableringen af en genbrugsstation i midtbyen, og gerne på Godsbanen, som skal kunne noget andet end en almindelig genbrugsstation. Ønsket er, at det skal være muligt at bytte og direkte genbruge de ting, der bliver afleveret. ReUseCenter-projektet vil være forankret i AVA men idéudvikling og ejerskab skal i videst mulig omfang drives af borgere, brugere af Godsbanen, interesseorganisationer og socialøkonomiske virksomheder.

Derudover involveres en række interessenter i projektets følgegruppe.

Projektledeelse og organisering

Projektet er forankret i Aarhus Kommune, AffaldVarme Aarhus (AVA).

Organisering

Projektleder Gitte Tholstrup Kaalby, AVA, Magistraten for Teknik og Miljø, Aarhus Kommune

Styregruppe:

- Projektejer Afdelingschef Louise Åstrøm Andersen, AVA, Magistraten for Teknik og Miljø, Aarhus Kommune
- Projektleder Gitte Tholstrup Kaalby, AVA, Magistraten for Teknik og Miljø, Aarhus Kommune (sekretær)
- Klimachef Jan Nielsen, Klimasekretariatet, Magistraten for Teknik og Miljø, Aarhus Kommune
- Indkøbschef Anette Juhl, Borgmesteren Afdeling, Aarhus Kommune
- Erhvervschef Jan Beyer Schmidt-Sørensen, Borgmesteren Afdeling, Aarhus Kommune
- Repræsentant for Rethink Business-programmet/Region Midtjylland

Følgegruppe (mødes ad hoc):

- Projektleder Gitte Tholstrup Kaalby, AVA, Magistraten for Teknik og Miljø, Aarhus Kommune
- Skanderborg Kommune
- Repræsentanter for genbrugsaktører i Aarhus (der dækker aktører i spændet fra butikker til større virksomheder inden for genanvendelse og genindvinding)

- Sustainable Initiatives Network (SustaIN)
- Institut for X

Ved projektstart vil projektlederen sammensætte en projektgruppe og interessentinddragelsen vil blive endeligt fastlagt.

ReUseCentret vil blive et forsøgsområde med forskellige aktiviteter der drives i fællesskab af kommune, foreninger, erhvervspartnere og brugere.

Tidsplan

Tidsplanen er opdelt efter de to spor i projektet: erhvervsudviklingsprojektet og forsøgs- og innovationsprojektet.

Borgerdel	
Erhvervsdel	
Kombineret borger/erhverv	

	2014				2015	
	1. kvartal	2. kvartal	3. kvartal	4. kvartal	1. kvartal	2. kvartal
Erhvervsudviklingsprojektet						
Forsøgs- og innovationsprojekterne i ReUseCenter						

Faser for erhvervsudviklingsprojektet omkring udvikling af samarbejder omkring affaldsstrømme blandt private og offentlige virksomheder

	2014				2015	
	1. kvartal	2. kvartal	3. kvartal	4. kvartal	1. kvartal	2. kvartal
Fase 1						
Fase 2						
Fase 3						
Fase 4						
Fase 5						

Beskrivelse af projektfaser i erhvervsudviklingsprojektet:

1. februar - 28. februar 2014

Fase 1 - Fastlægge endelig projektplan og rammer for kortlægningen.

Udvælge ekstern aktør til at gennemføre kortlægning, anbefalinger og opfølgning.

1. marts – 31. juli 2014

Fase 2 - Kortlægning gennemføres.

Ekstern aktør gennemfører kortlægning med reference til projektleder hos AffaldVarme Aarhus.
Resultat: Kortlægningsrapport

1. august – 19. august 2014

Fase 3 - Opsamling på vurderinger

20. august – 31. september 2014

Fase 4 – Udarbejdelse af anbefalingsrapport

1. oktober 2014 – 30. juni 2015

Fase 5 – Implementering og udbredelse af resultater

Implementering af muligheder, præsentation af foreløbige resultater på konference og i netværk, samt evaluering. AVA har ansvaret.

Faser for forsøgs- og innovationsprojektet ReUseCenter

Det nærværende projekt indgår med innovationsaktiviteter i ReUseCenter i projektperioden 1. februar 2014 - 30. juni 2015, og således kun i en del af forsøgsprojektets levetid som påbegyndes november 2013 og varer til ultimo 2015.

I forhold til forsøgsprojektet er det overordnet opdelt i perioden frem til 1. januar 2014, som består i idéudvikling og inddragelse, og perioden herefter, hvor idéerne konkretiseres til en egentlig projektbeskrivelse og efterfølgende byrådsindstilling og endeligt budget.

	2013	2014				2015			
	4. kvartal	1. kvartal	2. kvartal	3. kvartal	4. kvartal	1. kvartal	2. kvartal	3. kvartal	4. kvartal
Fase 1									
Fase 2									
Fase 3									
Fase 4									
Fase 5									

Beskrivelse af projektfaser i forsøgs- og innovationsprojektet ReUseCenter:

-31. november 2013

Fase 1 - Idéudvikling

Inddragelse af borgere og interessenter i idéudvikling af koncept for ReUseCenter.

31. november -31. december 2013

Fase 2 - Projektbeskrivelse

Afrapportering af idéudvikling, projektbeskrivelse incl. budget og byrådsindstilling

1. januar 2014 -31. april 2014

Fase 3 – Projektering og anlæg

Anlæg af plads, indkøb af materiel og ansættelse af personale

1. april 2014 – 31. december 2015

Fase 4 – Drift af pladsen

Løbende afprøvning af idéer, tilretninger og samarbejde med interessenter

1. september 2015- 31. december 2015

Fase 5 – Evaluering

Afrapportering på erfaringer og muligheder på pladsen, afgørelse omkring videre forløb.

Budget og finansieringsplan

Det samlede budget for erhvervsudviklingsprojektet omkring affaldsstrømme blandt offentlige og private virksomheder samt innovationsprojektet ved ReUseCenter er 2 mio. kr. for projektperioden 1. februar 2014-30. juni 2015.

Budget for erhvervsudviklingsprojektet og innovationsprojektet, samt hertil ansøgt puljestøtte fra Rethink Business (og Aarhus Kommunes Klimapulje og Udviklings- og forbedringspulje)

Projektdeel	Budgetpost	Aktivitet	Ramme	Heraf ansøgt puljestøtte
Erhvervsudviklingsprojekt om affaldsstrømme blandt private og offentlige virksomheder	Konsulentopgave (ekstern aktør)	Kortlægning, anbefalinger og opfølgning om affaldsstrømme	0,5 mio. kr.	0,4 mio. kr. (Klimapulje: 0,1 mio. kr.)
	Medgået tid i Aarhus Kommune	Igangsættelse af samarbejder om affaldsstrømme	0,8 mio. kr.	0,45 mio. kr.
	Ekstern kompetencekøb / Medgået tid i Aarhus Kommune	Kompetenceudvikling af indkøbsmedarbejdere i Aarhus Kommune	0,1 mio. kr.	0,05 mio. kr. (Klimapulje: 0,05 mio. kr.)
Innovationsprojekt ved ReUseCenter	Medgået tid i Aarhus Kommune	Udvikle innovations- og erhvervsrettede tiltag i ReUseCenter i dialog med interessenter +evaluering	0,6 mio. kr.	0,1 mio. kr. (Udvikl.pulje: 0,5 mio. kr.)
I alt			2 mio. kr.	1 mio. kr. (Klimapulje: 0,15 mio. kr. Udvikl.pulje: 0,5 mio. kr.)

Uddybet budget for indsatsen i Aarhus Kommunes Indkøbsafdeling¹

Uddannelse af en medarbejder i cirkulær økonomi	0,03 mio. kr.
Rådgivning i cirkulær økonomi på udvalgt udbud	<u>0,07 mio. kr.</u>
I alt	0,10 mio. kr.

¹ Medarbejderen gennemfører uddannelsesforløbet først og skal derefter kobles til udbuddet hvortil der ydes rådgivning vedr. cirkulær økonomi. Dette med henblik på fremadrettet at Aarhus Kommune selv kan gennemføre udbud hvor cirkulær økonomi indtænkes.

ReUseCenters borgerrettede forsøgsprojekt, som der ikke søges medfinansiering til, har foreløbigt følgende budget (det fastlægges endeligt primo 2014):

Budget for forsøgsprojektet ReUseCenter – den borgerrettede del 2013-2015

Projektdel	Budgetpost	Aktivitet	Ramme	Ansøgt støtte
Forsøgsprojekt ReUseCenter	Leje af grund på Godsbanen (24 mårneder)	Leje af grund på 4.500 m ²	0,55 mio. kr.	0 kr.
	Øvrige anlæg og inventarudgifter	Etablering af ReUseCenter i Aarhus midtby	1,45 mio. kr.	0 kr.
	Internt tidsforbrug i Aarhus Kommune	Etablere og udvikle ReUseCenter i dialog med interessenter	1 mio. kr.	0 kr.
I alt			3 mio. kr.	0 kr.

Finansiering

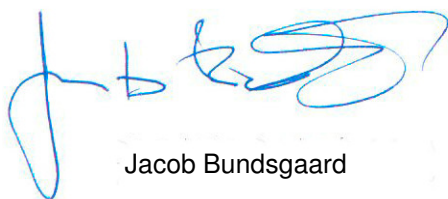
AffaldVarme Aarhus vil medfinansiere projektet med 0,5 mio. kr. fra AVA's Udviklings- og forbedringspulje. Disse midler går til udvikling af services og optimering af affaldsordninger i tilknytning til ReUseCenter. Aarhus Kommunes Klimapulje vil medfinansiere projektets erhvervsudviklingsdel med 0,15 mio. kr. Derudover vil der blive medfinansieret gennem medgået tid i AffaldVarme Aarhus, Erhvervsafdelingen og Indkøbsafdelingen målrettet erhvervsudvikling for 0,35 mio. kr. Samlet vil Aarhus Kommune således medfinansiere med 1 mio. kr., og der ansøges derfor om en tilsvarende bevilling fra Rethink Business puljen på 1 mio. kr., som kan dække 50 % af budgettet.

Finansiering af erhvervsudviklingsprojektet og innovationsprojektet

Kilde	Ramme
AVA's Udviklings- og forbedringspulje	0,5 mio. kr.
Aarhus Kommunes Klimapulje	0,15 mio. kr.
Internt tidsforbrug i Aarhus Kommune	0,35 mio. kr.
Rethink Business puljen	1 mio. kr.
I alt	2 mio. kr.

Forsøgsprojektet ReUseCenters budget på 3 mio. kr. vil blive finansieret af AVA via takster.

Aarhus, d. 1. november 2013

Jacob Bundsgaard

Borgmester
Aarhus Kommune

Bünyamin Simsek

Rådmand, Magistraten for Teknik og Miljø
Aarhus Kommune

Bilag

Interessetilkendegivelser

- Adm. Direktør Thomas B. Jørgensen, Odense Renovation A/S
- Renovationschef Thorsten Thies Nord, Aalborg Forsyning
- Affaldschef Dorte H. Ibsen, Teknik og Miljø, Esbjerg Kommune
- Sektionsleder Jørgen Niemann, Affaldskontoret, Randers Kommune

- Generalsekretær Anna Kastberg Hinrichsen, Sustainable Initiatives Network (SustaIN)
- Daglig leder Mads Peter Laursen, Institut for X